

II. správa SNB
analytický odbor

Č.j.: CB-0077/261 /03-89

V Praze dne 21. 11. 1989

PŘÍSNE TAJNÉ

Výtisk č. : 261

Přílohy : 6/10

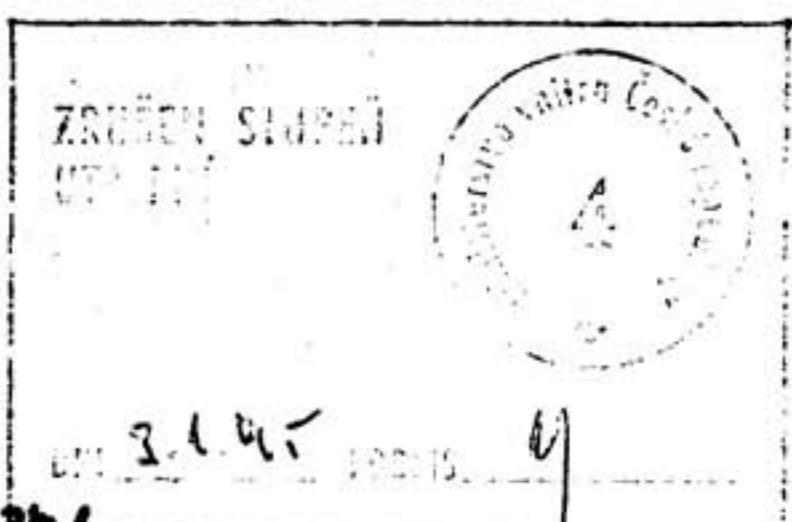
Denní situační zpráva č. 261 /89 ze dne 21. 11. 1989.

- K bodu 2a) : +
K bodu 2b) : è 1, 3, 4, 5, 6
K bodu 3) : è
K bodu 4) : ~~vazky~~

Náčelník II. správy SNB

plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

ARCHIV
Zrušený stupeň utajení ~~*vazky~~

[REDACTED]

Výtisk č. 1.

Počet listů:

K bodu 2b/

Rozdělovník č. 1

Dne 20.11.1989 proběhla mimořádná schůzka tzv. VONS v souvislosti s trestním stíháním člena VONS a signatáře CH-77 ing. Petra UHLA. Další člen VONS Václav BENDA nejprve odmítl zpracovat sdělení VONS k této záležitosti, později na nátlak Josefa DANISZE a Karla FREUNDA přistoupil na možnost vypracování téhoto sdělení, ve kterém se připustí skutečnost, že k žádnému úmrtí studenta tohoto jména /Martin ŠMID/ nedošlo. BENDA však trvá na názoru, že usmrcen mohl být jiný student, nebo že k takovému úmrtí v důsledku zranění může dojít v nejbližších dnech.

BENDA v dalším jednání zkrasleně informoval další členy VONS, že na vysokých školách dochází k zatýkání členů stávkových výborů za asistence Lidových milic.

Dále uvedl, že VONS v současné době ztrácí svoji opodstatněnost a nastupuje nutnost aktívní politické práce. V této souvislosti vyjádřil názor, že se podaří ovlivnit vysokoškolské a středoškolské studenty, aby ve svých stávkách pokračovali mnohem dříve než jeden týden. Je přesvědčen, že aktivita jeho synů v současné době jim vynesou vysoké postavení v nezávislých studentských organizacích. Uvedl, že jakýkoliv dialog se současnými představiteli strany a státu je vyloučen a je nutno trvat na jednoznačné likvidaci nejen vedoucí úlohy KSČ, ale strany jako takové. K názoru na odmitnutí dialogu se jednoznačně připojil Václav MALÝ.

BENDA dále vyjádřil názor, že do současné doby zatím nepromluvil nikdo ke studentům a předpokládá, že tuto roli sehráje buď Václav HAVEL, nebo Alexandr DUBČEK případně Čestmír ČÍSAŘ. Půjde tedy o jednoznačnou orientaci studentů na protisocialistickou platformu. Dále uvedl, že ve studentském prostředí je připravováno rozšiřování letáků s protikomunistickým obsahem /např. SMRT KOMUNISMU a pod./, což má vytvořit psychózu strachu u řadových komunistů, lidí váhejících a autorství těchto letáků má být přisuzováno stb. Není vyloučeno, že jako reakce na současné události bude vyhlášení vyjimečného stavu.

Podle BENDY je největším problémem otázka dělnického prostředí, kde se zatím nepodařilo vytvořit takové podmínky, aby se dělnici zúčastnily signalizované generální stávky dne 27.11.1989.

Podle Václava BENDY přinese další vývoj řadu konfliktů zvláště ve studentském prostředí, což se následně přenese na jejich rodiče a k jejich aktivismu vystoupení na podporu vysokoškolských studentů.

Na tento jednání VONS dále poskytl BENDA informaci, že mezi některými členy pražských soudů probíhá podpisová akce proti zákroku pořádkových sil dne 17.11.1989 a BENDA tuto skutečnost hodnotil jako náznak toho; že soudy stojí na straně opozice. Iniciátorem této podpisové akce mezi soudci má být podle BENDY předseda senátu na Praze 1 JUDr. VIKLICKÝ.

V závěru jednání VONS Václav BENDA uvedl, že v dnech 24. a 25.11. má být uskutečněn zatím blíže neurčený mitинг mládeže. Zde by se mělo přečíst zásadní prohlášení opozice a na podporu by měli vystoupit zástupci kulturní fronty, mimo jiné by zde měla zpívat bývalá sluhyně ČH-77 Marta KUBIŠOVÁ.

Další jednání VONS se má uskutečnit dne 21.11.1989 v bytě Petrušky ŠUSTROVÉ. Předpokládá se vypracování sdělení VONS, ke kterému na této schůzce nedošlo. Sdělení se bude týkat případu Petra UHLA. Sdělení VONS k případu kolem 17. listopadu se nepředpokládá, neboť není dostatek konkrétních materiálů.

Václav BENDA mimo jiné uvedl, že je přesvědčen, že nadcházející politické změny v ČSSR ho vynesou do funkce premiéra.

Poznatky byly získány dne 21.11.1989 Pramenem č. 1, jsou hodnověrné a lze je využít v informačním toku FNV.

Jsou realizována opatření ke kontrole činnosti a závěrů opozice.

ARCHIV BEEZPEČNOSTI
Zrušen stupň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení o důsledek

[REDAKTOVÁNO]

výtisk č.

K Nollu 3/
Rozdělovnik č. 1

V průběhu minulého týdne byl zaslán na ČV KSČ české kontakty pro vědeckotechnický rozvoj tzv. "otevřený dopis" vypracovaný tzv. Obrodom, Klubu za socialistickou přestavbu, členům KSČ. Dopis měl být údajně doručen na ČKPV z ÚV KSČCK informací. ČV KSČ dopis rozesílal na jednotlivé odbory normální poštou, přičemž jednotliví pracovníci podepsali, že s tímto dopisem byli seznámeni. Protože většina zaměstnanců ČKPV má o taz. Obrodě velmi náhavné představy je tento dopis přijimán s tím, že jej vypracovalo "zdravé jádro strany" a tak je také hodnocen.

Poznatek byl získán dne 20.11.1989 Pramenem č. 1, je hodnocen jako seriozní a lze jej využít v informačním toku FMV.

Jsou realizována opatření k prověrce cesty, jakou byl uvedený dopis zaslán na ČKPV.

ARCHIV BEZEK
Zrušen stupň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle § 3 zák. č. 412/2005 Sb.

[REDAKCE] Výtisk č. 3

K bodu 2b/
Rozdělovník č. 1

Situace v sekretariátu ÚV ČSL strany socialistické.

Probíhají živé diskuse k událostem a vývoji. Předseda strany KUČERA přišel z jednání se s. JAKEŠEM na ÚV KSČ znatelně doprovázen. Dnes probíhá porada s předsedy strany z jednotlivých krajů, v pátek se plánuje mimopádné zasedání ÚV strany. Hovoří se o pravděpodobném jeho průběhu v tom smyslu, že dojde k otevřené polarizaci postojů o KUČERA situaci nezvládne. Podle chování nyní se prý možná ani o to nepokusí. Místo údajně mít další jednání se s. JAKEŠEM, na které ale nepůjde. Aktivizuje se postančí strany ve všech krajích, nejhorší situace je v Severomoravském kraji. Ostravská organizace zpracovala prohlášení a výzvu s požadavky mnohem horšími než je stanovisko zveřejněné ve Svobodném Slově. Je udržováno živé telefonní spojení s kulturní frontou i některými organizacemi NF. Živě se diskutuje např. o závěrech aktivity člena svazu protifašistických bojovníků, který se uskutečnil v sekretariátu ČSL strany soc. v minulém týdnu. Usnesení obsahovalo m.j. požadavek na rehabilitaci všech polit. procesů, včetně MORÁKOVÉ. V pozadí veškerého aktívního opozičního dění stojí Čestmír KUBÍK, pracovník sruženého závodního klubu MELANTRICH. Má aktívni styky s pracovníky ZÚ USA a Anglie. Je trvalým návštěvníkem Činoherního Klubu. Osobně ovlivňuje i redakci Svobodného Slova. Obecně je z jeho strany prognosován vývoj událostí tak, že vláda se začne opatrnl distancovat od polit. vedení.

Poznatek byl získán 21.11. Pramenem č. 1.

[REDAKCE] výtisk č.

K bodu 2b/
Rozdělovník č. 1

Dne 21.11.1989 cca v 16.15 hodin se do Lidového nakladatelství dostavili HAVEL, BARTOŠKA a BURIAN a domáhali se průchodu na balkon. Lidové nakladatelství se nachází v budově NELANTRICHO na Václavském náměstí. Jelikož je ředitel nechtěl pustit, tak jednoduše zaměstnance tz. "převálcovali" s jde většinou o samé ženy/ a dostali se na balkon. Při tom řediteli sdělili, že mají povolení od předsedy vlády ČSSR s. ADAMCE. Ředitel okamžitě volal na předsednictvo vlády ČSSR zde se to zakládá na pravdě. Mluvčí vlády s. PAVEL mu sdělil, že to pravda není. Ředitel se ptal co má dělat a na to mu mluvčí vlády řekl, "co se teď už dá dělat?" HAVEL z balkonu hovořil k davu a předkládal požadavky na odstoupení s. ŠTĚPĀNA a min. vnitra a životního prostředí ČSR s. JIREČKY, který podle něho byl zodpovědný za zákrok bezpečnosti proti studentům.

Získáno Proznamem č. 3.

ARCHIV BEAK
Zrušen stupň utajení (svazku) dne 17.12.2005

[REDAKCE] Výtisk č. 3

Počet listů: 3

K bodu 2b/
Rozdělovník č.1

Dne 19.11.1989 ve 22.00 hod. bylo v Činoherním klubu ustaveno "Občanské fórum" /OF/, v jehož čele stojí Václav HAVEL.

Druhé setkání pracovní skupiny tohoto fóra bylo uskutečněno dne 20.11.1989 v Realistickém divadle. Ke třetímu setkání dojde dne 21.11.1989 ve 12.00 hod. v blíže neurčených prostorách výstavní síně "Mánes". Současné setkání pracovní skupiny jsou již zabezpečena vlastní kontrolou "OF" a cílem zanezít přístup nezúčastněným osobám.

K předávání informací do prostředí slouží tiskové centrum, které se nachází v bytě signatáře CH-77 Alexandra VONDRY. Zde jsou soustředěny tlumočnice a další osoby zabývající se přenosem informací. Z členů "OF" jsou vytvořeny skupiny, které ve večerních hodinách provádějí agitaci a informují o činnosti "OF" na jednotlivých scénách pražských divadel. Rovněž je záměr, aby osoby z řad disidentů, herců a mládeže vytvořily agitační skupiny a jezdily po závodech v rámci celé republiky a prováděly agitaci ve prospěch jednotlivých přijatých prevolant, především mládežnických a senátorského "OF".

V současné době je vytvořena skupina, ve které mimo jiné pracuje Rudolf BATTĚK a Věněk ŠILHAN, jejímž hlavním úkolem je v co nejkratší době vypracovat politický program "OF".

Sám Václav HÁVEL však nepředpokládá, že z tohoto sdružení všech nezávislých iniciativ by vznikla samostatná politická strana. "OF" by mělo sloužit pouze k vytvoření podmínek pro dialog a splnění požadavků jednotlivých přijatých prohlášení.

Je prezentován i požadavek, že pokud nebude plněny podmínky z prohlášení vysokoškolských studentů do čtvrtka 24.11.1989 do 12.00 hod, budou veškeré dosud formulované podmínky v různých prohlášeních pojaty do jedné jediné a to likvidace KSČ. Tomuto cíli by měla být změrována veškerá činnost "OF" za využití propagandy a stávkového hnutí.

V nejbližší době by mělo být zahájeno vydávání Informačního bulletinu "OF", který by měl vycházet denně a přinášet aktuální informace o činnosti.

K "OF" se připojuje mládežnické hnutí, kulturní svaazy, Slez novinářů, Filmové studio Berandov a připravuje se bojkot rozhlasového a televizního vysílání.

V pracovní skupině "OF" je prezentován názor, že zásah policejních sil proti manifestaci studentů dne 17.11.1989 vyprovokovala skupina ve stranickém a státním vedení, která má zájem na odstranění současného vedení strany a státu. Současně se uvádí, že ke značným názorovým střetu dochází mezi předsedou ÚV SSM Vlastem MOHORITOU a vedoucím tajemníkem NÖV KSČ v Praze Miroslavem ŠTĚPÁNEM.

V současné době byl v rámci "OF" vytvořen i koordinacní výbor k zajistění organizace plánované demonstrace na Palackého náměstí dne 10.12.1989 u příležitosti Dne lidských práv.

Členové pracovní skupiny "OF" Ladislav LIS a PALOUŠ ml. byli pověřeni, aby dne 21.11.1989 uskutečnili jednání na NVP, jehož cílem je předání žádostí o ozvučení Václavského náměstí. Pokud bude tato žádost zamítнутa, provede ozvučení Václavského náměstí "OF" vlastními silami.

Poznatky byly získány ve dnech 19. a 20.11.1989 Pramenem č. 1, jsou hodnověrné a lze je využít v informačním toku FMV.

Jsou realizována opatření k zajištění kontroly činnosti a dalších plánů OF a dalších nezávislých skupin. Dle výsledků budou přijímána další opatření.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SPOLEČENSTVÍ
Zrušen stupň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 221/2005 Sb.